

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/13631/3.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-18 14:21**

Parlex azonosító: **XT3JWEIK0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Gurmai Zita (MSZP)**

Jogsabályi hivatkozás: **Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014 (II. 24.) OGY határozat 40. § (1) bekezdés**

Törvényjavaslat címe: **Egyes törvényeknek az egyenlő bánásmód követelménye hatékonyabb érvényesítését biztosító módosításáról**

A módosító javaslatot tárgyaló bizottság: **Igazságügyi bizottság**

Módosító javaslat ¹

Módosítópont sorszáma: **1.**

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: **Normaszöveg**

Módosítás jellege: **módosítás**

[2. §

(1) Az Ebktv. 14. § (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A hatóság

a) kérelem alapján, illetve az e törvényben meghatározott esetekben hivatalból vizsgálatot folytat annak megállapítására, hogy megsértették-e az egyenlő bánásmód követelményét, valamint kérelem alapján vizsgálatot folytat, hogy az arra kötelezett munkáltatók elfogadtak-e esélyegyenlőségi tervet, a vizsgálat alapján döntést hoz;

b) a közérdekű igényérvényesítés joga alapján pert indíthat a jogaikban sértett személyek és csoportok jogainak védelmében;

c) véleményezi az egyenlő bánásmódot érintő jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és jelentések tervezeteit;

d) javaslatot tesz az egyenlő bánásmódot érintő kormányzati döntésekre, jogi szabályozásra;

e) rendszeresen tájékoztatja a közvéleményt és az Országgyűlést az egyenlő bánásmód érvényesülésével kapcsolatos helyzetről;

f) feladatainak ellátása során együttműködik a civil és érdek-képviselői szervezetekkel,

¹ A módosító javaslatban egy vagy több (ebben az esetben egymással összefüggő, tartalmilag-logikailag összetartozó, részelemeiben egymástól elválaszthatatlan) módosítás tüntethető fel. Az egy módosító javaslatban benyújtott módosító pontok a továbbiakban összefüggőként kezelendők.

valamint az érintett állami szervekkel;

g) az érintettek számára folyamatos tájékoztatást ad és segítséget nyújt az egyenlő bánásmód megsértése elleni fellépéshez;

h) közreműködik az egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatban nemzetközi szervezetek, így különösen az Európa Tanács számára készülő kormányzati jelentések elkészítésében;

i) közreműködik az Európai Unió Bizottsága számára az egyenlő bánásmódra vonatkozó irányelvek harmonizációjáról szóló jelentések elkészítésében;

j) – kormányrendeletben meghatározott kivétellel – ellátja a légi járműveken utazó fogyatékkal élő, illetve csökkent mozgásképességű személyek jogairól szóló, 2006. július 5-i 1107/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikkében meghatározott végrehajtó szerv feladatait.

(2) A hatóság a közvélemény folyamatos tájékoztatása érdekében jelentéseit, javaslatait, valamint a működésével kapcsolatos részletes információkat honlapján rendszeresen közzéteszi.

(3) A hatóság nem vizsgálhatja az Országgyűlés, a köztársasági elnök, az Alkotmánybíróság, az Állami Számvevőszék, valamint a bíróságok és az ügyészség közhatalmi döntéseit és intézkedéseit.”

3. §

Az Ebktv. 17/A. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti bírság a központi költségvetés bevétele.”

4. §

Az Ebktv. 18. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az egyenlő bánásmód követelményének megsértése vagy annak közvetlen veszélye olyan, a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonságon alapult, amely az egyes ember személyiségének lényegi vonása, és a jogsértés vagy annak közvetlen veszélye személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érinti, az (1) bekezdés szerinti szervezet a hatóság előtt eljárást indíthat.”

5. §

(1) Az Ebktv. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt bíróság előtt személyiségi jog érvényesítése iránti pert, munkaügyi pert, valamint közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos pert indíthat

a) az ügyész,

b) a hatóság,

c) a civil és érdek-képviselői szervezet,

ha az egyenlő bánásmód követelményének megsértése vagy annak közvetlen veszélye olyan, a 8. §-ban meghatározott valamely tulajdonságon alapult, amely az egyes ember személyiségének lényegi vonása, és a jogsértés vagy annak közvetlen veszélye személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érinti.”

6. §

Hatályát veszti az Ebktv.V/A. fejezete.

2. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény módosítása

7. §

Hatályát veszti a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (4) bekezdés b) pontja.

3. Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény módosítása

8. §

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 2. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az alapvető jogok biztosa ellátja az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (a továbbiakban: Ebktv.) meghatározott feladatokat.”

9. §

(1) Az Ajbt. a következő III/C. Fejezettel egészül ki:

„III/C. Fejezet

Az Ebktv. szerinti eljárások

39/M. §

(1) Az alapvető jogok biztosa az Ebktv.-ben meghatározott feladatainak ellátása során közigazgatási hatósági eljárás keretében jár el.

(2) Ha a beadvány alapján e törvény és az Ebktv. szerinti eljárás egyaránt megindítható, a beadványtevő nyilatkozata szerinti eljárást kell megindítani. Ha a beadványtevő nyilatkozata alapján az Ebktv. szerinti eljárás megindítását kéri, a beadványt az Ebktv. szerinti kérelemnek kell tekinteni.

(3) Ha a beadványtevő nem nyilatkozik, vagy mindkét eljárás megindítását kéri, az alapvető jogok biztosának az Ebktv. szerinti eljárást kell megindítania és erről a beadványtevőt 10 napon belül tájékoztatnia kell, a beadványt az Ebktv. szerinti kérelemnek kell tekinteni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott közigazgatási döntést az alapvető jogok biztosa e törvény alapján nem vizsgálhatja.

(5) Az e törvény alapján folytatott eljárás nem zárja ki, hogy annak lezárását követően ugyanabban az ügyben az alapvető jogok biztosa kérelemre vagy hivatalból az Ebktv.-ben meghatározottak szerint eljárjon.

(6) Az Ebktv.-ben a hatóság számára meghatározott feladatok ellátását a Hivatal erre kijelölt elkülönült szervezeti egysége végzi.

(7) A (6) bekezdés szerinti elkülönült szervezeti egység a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével összefüggő ügyekben az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesével, a rendőri intézkedéssel, annak elmulasztásával, kényszerítő eszköz alkalmazásával és rendőrségi panaszokkal összefüggő ügyekben a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjével együttműködik.

(8) Az alapvető jogok biztosa az Ebktv.-ben meghatározott feladatai ellátása során személyesen és erre felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat.”

10. §

(1) Az Ajbt. 42. §-a a következő (2e)-(2h) bekezdéssel egészül ki:

„(2e) A 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(2f) A 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a Kit. szerinti közigazgatási államtitkári illetményes felső határának megfelelő összegű illetményre és közigazgatási államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2g) Tevékenysége során a 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője az „egyenlő bánásmódot felelős főigazgató” címet viseli.

(2h) A 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjének munkáját főigazgató-helyettes segíti. A főigazgató-helyettes a Kit. szerinti helyettes államtitkári illetményes felső határának megfelelő összegű illetményre és helyettes államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben tizenöt munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.”

(2) Az Ajbt. 42. § (3)-(3d) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselő felett – a (3a)-(3c) bekezdésben foglalt kinevezési és felmentési jog kivételével – az alapvető jogok biztosa gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(3a) A (4) bekezdés szerint foglalkoztatott köztisztviselőt az alapvető jogok biztosának helyettese nevezi ki és menti fel.

(3b) A 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselőt – az alapvető jogok biztosának egyetértésével – a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője nevezi ki és menti fel.

(3c) A 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselőt — az alapvető jogok biztosának egyetértésével — a 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője nevezi ki és menti fel.

(3d) A Hivatalban foglalkoztatott munkavállalóra a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés szerint foglalkoztatott munkavállalóra a (3a) bekezdésben, a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott munkavállalóra a (3b) bekezdésben, a 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott munkavállalóra a (3c) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy kinevezés alatt a munkaszerződés megkötését, felmentés alatt a munkaviszony megszüntetését kell érteni.”

(3) Az Ajbt. 42. §-a a következő (3e) és (3f) bekezdéssel egészül ki:

„(3e) A biztoshelyettes, a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője és a 39/M. § (6) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője akadályoztatása esetén, vagy ha e tisztség, illetve álláshely nincs betöltve, a (3a)-(3c) bekezdések szerinti kinevezési és felmentési jogot, valamint a (3d) bekezdés szerinti munkáltatói jogot az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(3f) A Hivatal törekszik a nők, az etnikai, kisebbségi és hátrányos helyzetű csoportok megjelenítésére a Hivatal személyi állományában.”

11. §

Az Ajbt. 15. alcíme a következő 45/D. §-sal egészül ki:

„45/D. §

(1) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalába való beolvadással 2021. január 1-jén megszűnik, általános jogutódja az alapvető jogok biztosa. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság köztisztviselői és munkavállalói esetében alkalmazni kell a Küt. munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásra vonatkozó szabályait.

(2) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság által kezelt adatok kezelésére az alapvető jogok biztosa jogosult.

(3) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság előtt 2021. január 1-jén folyamatban lévő hatósági ügyekben az eljárást 2021. január 31-éig fel kell függeszteni.

(4) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság döntései ellen indított, 2021. január 1-jén folyamatban lévő közigazgatási pereket 2021. január 31-éig fel kell függeszteni.”

12. §

Az Ajbt. a következő 16/A. alcímmel egészül ki:

„16/A. Az Európai Unió jogának való megfelelés

46/A. §

Ez a törvény

a) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 7-i 2010/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,

b) a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének végrehajtásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelvnek,

c) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2004/113/EK tanácsi irányelvnek, és

d) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.”

13. §

Az Ajbt.

a) 2. § (1) bekezdésében az „Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közigazgatási szerv, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság” szövegrész helyébe az „A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság” szöveg,

b) 41. § (3a) bekezdésében az „önálló szervezeti egysége” szövegrész helyébe az „elkülönült szervezeti egysége” szöveg,

c) 42. § (2b), (2c) és (2d) bekezdésében az „önálló szervezeti egység” szövegrészek helyébe az „elkülönült szervezeti egység” szöveg

lép.

4. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítása

14. §

Hatályát veszti az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44/A. § (1) bekezdés 16.

pontja.

5. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosítása

15. §

Hatályát veszti a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 25. § (4) bekezdés h) pontjában „az Egyenlő Bánásmód Hatóság,” szövegrész.

6. A védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény módosítása

16. §

Hatályát veszti védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény 9. § (4) bekezdés i) pontjában „az Egyenlő Bánásmód Hatóság,” szövegrész.

7. A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény módosítása

17. §

Hatályát veszti a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény

a) 2. § (1) bekezdés k) pontja,

b) 69. § (2) bekezdésében az „az Egyenlő Bánásmód Hatóság, ” szövegrész.]

Módosítópont sorszáma: 2.

Törvényjavaslat érintett rendelkezése: 1. § - Ebktv. 13. §

Módosítás jellege: **módosítás**

„13. §

(1) Az **[alapvető jogok biztosa]**Egyenlő Bánásmód Hatóság (a továbbiakban: hatóság) közigazgatási hatósági eljárás keretében jár el az e törvényben meghatározott ügyekben.

(2) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkáját 9 tagú, az emberi jogok és a hátrányos megkülönböztetés terén kiemelkedő szakmai ismeretekkel és tapasztalattal rendelkező társadalmi és civilszervezetek képviselőiből álló Egyenlő Bánásmód Tanácsadó testület segíti. A testület tagjait a hatóság elnöke kéri fel, az országos jogvédő tevékenységet végző, a hatóságnál regisztrált szervezetek által ajánlott személyek közül.”

Indokolás

A törvényjavaslat általános vitája során kifejtettük, hogy nem támogatjuk az Egyenlő Bánásmód Hatóság megszüntetését és jogutódlással az alapvető jogok biztosának hivatalába olvasztását. Azzal viszont egyetértünk, hogy minden lehetséges eszközt biztosítani kell arra, hogy a hatóság még hatékonyabban léphessen fel a hátrányos megkülönböztetést elkövetőkkel szemben. Az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2005 és 2010 közötti állásfoglalásaival, a hatósági joggyakorlat elemzéseivel nagyban hozzájárult a diszkriminációs fogalmak egységes értelmezéséhez, a nemzetközi jogalkalmazási tapasztalatok átvételéhez, a bizonyítási eljárások hatékonyságához. A Testület tagjai a tudományos élet és a gyakorlati jogvédelem elismert képviselői voltak és megjelenítették a hátrányos helyzetű, diszkriminációval sújtott emberek egy-egy csoportját. A kormány 2011-ben a Tanácsadó Testületre vonatkozó rendelkezéseket kiiktatta a törvényből, állásfoglalásaikra azonban a hatóság a mai napig hivatkozik döntéseiben. Az antidiszkriminációs jog és gyakorlat nemzetközi szinten is fejlődik, változik, a hazai – hátrányos társadalmi rétegeket érintő – jogszabályi változások is új-és új kihívás elé állítják a hatóságot. Ezért javasoljuk a Tanácsadó Testület ismételt felállítását.